

Organizace pediatrické péče v ČR

Organizace pediatrické péče v ČR

- Pediatrie = základní lékařský obor
- Zabývá se dítětem a dospívajícím do 19 let života
- Okruhy zájmu pediatrie: prevence, diagnostika, léčení, rehabilitace, psychologická a výchovná péče, prostředí, sociálně právní ochrana dítěte
- Studuje vlivy, které vývoj pozitivně nebo negativně ovlivňují

Historie pediatrie

Pediatrie z řečtiny: pais = dítě; iatria = léčba

Péče o dítě – velmi dlouhá tradice

Babylónské nápisy 2000 let př.n.l. = pokyny
kojícím matkám

Z Hippokratovy doby – zprávy o přirozené výživě,
parazitech

Výhradně domácí léčba, vyjímečně přijímány do
nemocnice pro dospělé

Historie pediatrie

- Zkušenosti s léčbou velmi malé
- Špatné léčení + těžká fyzická práce = velká úmrtnost dětí
- Kolem 11. století zřizované nalezince pro nemanželské a pohozené děti = jen slabá sociální péče
- Pediatrie jako samostatný vědní obor – přelom 19. století

Historie pediatrie

- Nemocem dětského věku a potřebám dítěte - interní lékařství a porodnictví
- Oddělená péče o děti již v 18. století, vzhledem k nedostatečným znalostem byla na velmi nízké úrovni
- V 19. století změny v rozvoji společnosti = dítě se stává středem pozornosti – důležitá výchova a péče

Historie pediatrie

- Paříž 1802 – první dětská nemocnice
- Petrohrad 1834
- Praha až 1842
- Brno 1846
- 1884 jmenování dr. Bohdana Neuerttera prvním českým profesorem dětského lékařství
- Otevřeny 2 dětské kliniky v Praze (jedna pro kojence z nalezince a druhá pro větší děti)

Historie pediatrie

- 1902 nová dětská nemocnice s 270 lůžky a odbornými ambulancemi (jediná v Čechách)
- Hannover 1953 – Spolek na ochranu dětí (boj proti špatnému tělesnému zacházení a sexuálnímu zneužívání, zvláště po 2. svět. válce, děti bez ochrany)
- 1975 vyhlášena německá „Charta dítěte“

Historie pediatrie

- Od první poloviny 20. století zabezpečená všestranná péče o děti (poradny, očkování, preventivní prohlídky, screening vrozených vad, sledování fyzického, duševního a citového rozvoje dítěte, sledování sociálních vlivů a prostředí, úzká spolupráce s rodinou)
- Ukazatel sociálně zdravotní vyspělosti a životní úrovně = kojenecká úmrtnost
3,83 na 1000 kojenců

Pediatrické ošetřovatelství

- Úzce spjato s vývojem dětského lékařství
- Souvisí se vznikem a vývojem profese dětské sestry
- Odborná příprava dlouho neexistovala
- První dětské sestry – ošetřovatelky v nalezincích (svobodné matky, osamělé ženy a vdovy)
- Řádové sestry v nemocnicích, civilní sestry v nalezincích – „jen“ praktické zkušenosti

Vdělávání dětských sester

- Vznik dětských nemocnic = vzdělávání dětských ošetřovatelek
- 1918 jednoletý kurz na Státní ošetřovatelské škole
- 1922 – první ošetřovatelská škola pro dětské sestry při nemocnici Ochrany matek a dětí v Praze – Krči (jediná škola až do osvobození 1945)
- 1946 v Praze Švejcárova škola pro výuku a výchovu dětských sester
- 1948 všechny školy přeměněny na odborné čtyřleté školy

Vdělávání dětských sester

- 1951 studium zkrácené na tříleté
- Od roku 1955 výuka opět prodloužena na čtyři roky
- 1995 transformace zdravotnického školství v oboru dětská sestra – čtyřleté studium a dvouleté pomaturitní kvalifikační studium bylo zrušeno
- 1996 zaveden tříletý studijní pomaturitní obor Diplomovaná dětská sestra na VZŠ

Vdělávání dětských sester

- 2006 končí studium dětských sester na vyšších zdravotnických školách
- Nová legislativa – všeobecná sestra může získat kvalifikaci dětské sestry ve specializačním vzdělávacím programu
- dnes??

Organizace pediatrické péče

Rozdělení dětského věku odpovídá zvláštnostem stádií ve vývoji motorickém, mentálním a citovém; v typu a průběhu onemocnění

Novorozenecké období

Kojenecké období

Batolectí období

Předškolní věk

Časný školní věk

Pozdější školní věk

Dorostový věk

Novorozenecké období

Novorozenecké období

- 0 – 7 dní = mladší novorozenec
- 8 – 28 = novorozenec
- ➡ vrozené vady (srdce, trávicího traktu)
- ➡ nezralý
- ➡ infekce – DC, GIT

Kojenecké období

- 29 den – 1 rok
 - ☞ získaná onemocnění (infekce)
 - ☞ intolerance mléka
 - ☞ vrozené vady (pylorostenóza, ortopedické vady,..)

Batolecí období

- 1-3 roky
- Rozvoj řeči, myšlení, jemné motoriky, osamostatňování dítěte
- infekční onemocnění (laryngitis, meningitis, IMC)
- febrilní křeče
- úrazy!!
- alergie

Předškolní věk

- 3-6 let
- Rozvoj abstraktního myšlení, talentu, zařazení do dětského kolektivu
- Typické zdravotní problémy: úrazy, intoxikace, infekční onemocnění

Časný školní věk

6-10 let

Socializace, rozvoj intelektu

Pozdější školní věk

10-15 let

Pohlavní diferenciaci, puberta

Pubescent, adolescent

- Pubescent – 11 – 15 let
- mimo jiného mentální anorexie, sebepoškozování
- úrazy
- experimentování (alkohol,
- cigarety a jiné)

- Adolescent – 15 – 20 let
- dtto + kouření, alkohol
- drogy
- úrazy (adrenalin)